

ใบงาน เรื่อง รู้จักภัยธรรมชาติ

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้นป.6/ _____ เลขที่ _____

คำชี้แจงให้นักเรียนศึกษาบทความต่อไปนี้เพื่อใช้ในการตอบคำถามให้ถูกต้อง

ภัยธรรมชาติเป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ ภัยธรรมชาติแต่ละอย่างมีลักษณะแตกต่างกัน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ทั้งนี้การเกิดภัยธรรมชาติและผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมจะมีลักษณะและมีความรุนแรงมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ช่วงเวลาและการเปลี่ยนแปลงของบางบริเวณได้ทั่วโลก นักเรียนควรรู้จักลักษณะของภัยธรรมชาติ บริเวณที่เกิดและผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

1. น้ำท่วม

ลักษณะและการเกิด	บริเวณที่เกิด	ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
เป็นเหตุการณ์ที่น้ำในพื้นที่หนึ่งๆ มีระดับสูงกว่าปกติหรือมีปริมาณน้ำมากเกินไปจนน้ำไหลหลากเกินกว่าที่แหล่งกักเก็บน้ำนั้นจะกักเก็บไว้ได้ จึงล้นท่วมพื้นที่ใกล้เคียง การเกิดน้ำท่วมมีหลายลักษณะ เช่น น้ำล้นตลิ่ง น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมขัง ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้น้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่หรือเกิดจากน้ำที่ไหลป่ามาจากภูเขาหรือที่ลาดเชิงเขาลงมาสู่ที่ราบด้านล่างอย่างรวดเร็ว	น้ำท่วมในแต่ละลักษณะจะเกิดในบริเวณที่ต่างกัน น้ำล้นตลิ่ง เกิดบริเวณที่ราบริมแม่น้ำหรือบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง น้ำป่าไหลหลาก เกิดบริเวณที่อยู่ใกล้ภูเขาหรือที่ลาดเชิงเขาที่มีแหล่งน้ำหรือมีแหล่งต้นน้ำ น้ำท่วมขัง เกิดบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม	ทำให้บ้านเรือนเสียหาย ประชาชนไม่มีที่อยู่อาศัย ขาดสิ่งอุปโภค บริโภค และยารักษาโรค เส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด เกิดโรคภัยที่มีน้ำเป็นพาหะ เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร ทรพิษลิ้น ถูกน้ำท่วมขัง รวมถึงเกิดการสูญเสียชีวิต

2. การกัดเซาะชายฝั่ง

ลักษณะและการเกิด	บริเวณที่เกิด	ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
เป็นการกร่อนของตะกอนบริเวณชายฝั่งเนื่องจากคลื่นทะเลและลม ทำให้พื้นที่บริเวณชายฝั่งถูกกัดเซาะจนพื้นแผ่นดินบางส่วนค่อย ๆ หายไป หรือทำให้ลักษณะของแนวชายฝั่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในประเทศไทยมีการกัดเซาะชายฝั่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานทำให้พื้นที่ที่ติดกับชายฝั่งบางบริเวณของภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ถูกคลื่นทะเลและลมกัดเซาะหายไปบางส่วน นอกจากนั้นมรสุมก็มีผลทำให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งด้วย	ชายฝั่ง	ทำให้ประชาชนไม่มีที่อยู่อาศัย ทรัพยากรป่าชายเลนและแนวปะการังเกิดความเสียหาย และทำให้สิ่งแวดล้อมบริเวณชายฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์ลดลง

3. ดินถล่ม

ลักษณะและการเกิด	บริเวณที่เกิด	ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
เป็นการเคลื่อนที่ของมวลดินหรือหินลงมาตามแนวลาดชันของพื้นที่ เนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลกดึงดูดหรือกระทำต่อมวลดินหรือหินนั้น ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อมีฝนตกหนักจะทำให้ดินหรือหินบนภูเขาและตามที่ลาดเชิงเขาอิ่มน้ำไว้มากขึ้นจนไม่สามารถจะรับน้ำหนักได้อีกต่อไป จึงเกิดการถล่มของดินหรือหินลงมาอย่างฉับพลัน	พื้นที่ลาดชัน ที่ลาดเชิงเขา 	ทำให้หน้าดินถูกชะล้างพังทลาย ป่าไม้ถูกทำลาย รวมถึงเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การถล่มลงมาของมวลดินหรือหินบริเวณที่ลาดเชิงเขาริมถนนอาจทำให้เส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด

ก่อนดินถล่มมักจะมีเหตุการณบางอย่างบอกล่วงหน้า เช่น การมีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง ระดับน้ำในลำห้วยหรือลำธารเป็นสูงชันอย่างรวดเร็ว น้ำในลำห้วยหรือลำธารขุ่นข้นมีสีเดียวกับดินภูเขา

4. แผ่นดินไหว

ลักษณะและการเกิด	บริเวณที่เกิด	ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
เป็นการสั่นสะเทือนของแผ่นดินที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของแผ่นดินบางส่วนที่อยู่ใต้ผิวโลก บางครั้งแผ่นดินไหวอาจเกิดจากภูเขาไฟระเบิดและอุกกาบาตชนโลก	ส่วนใหญ่เกิดจากแผ่นดินที่อยู่ใต้ผิวโลก ทั้งส่วนที่เป็นพื้นดินและพื้นมหาสมุทร และส่งแรงสั่นสะเทือนขึ้นมาสู่บางบริเวณของผิวโลก	การเกิดแผ่นดินไหวที่รุนแรงทำให้สิ่งปลูกสร้างและเส้นทางคมนาคมเสียหาย ประชาชนไม่มีที่อยู่อาศัยและได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากเศษสิ่งปรักหักพังล้มทับ และอาจเกิดโรคระบาดต่างๆ ได้

5. สึนามิ

ลักษณะและการเกิด	บริเวณที่เกิด	ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
เป็นคลื่นในทะเลที่ส่วนใหญ่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้พื้นมหาสมุทร แต่สึนามิไม่ได้เกิดขึ้นทุกครั้งที่เกิดแผ่นดินไหวใต้พื้นมหาสมุทร นอกจากนั้นสึนามิอาจเกิดจากภูเขาไฟระเบิดใต้ทะเล และการตกของอุกกาบาตลงในทะเล สึนามิสามารถเคลื่อนที่ผ่านทะเลหรือมหาสมุทรด้วยความเร็วสูงได้เป็นระยะทางหลายพันกิโลเมตรและมีพลังงานมาก เมื่อเคลื่อนเข้าสู่ชายฝั่งจะเปลี่ยนเป็นคลื่นขนาดยักษ์ที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงขึ้น มีพลังงานมหาศาล สามารถทำลายชีวิตและทรัพย์สินเป็นวงกว้าง	ทะเลหรือมหาสมุทร	สามารถทำลายสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณชายฝั่งให้พังทลายลง และทำให้ประชาชนเสียชีวิต

Quiz คำถาม

ให้นักเรียนอ่านตัวเลือกต่อไปนี้แล้วใช้ในการจับคู่สาเหตุของการเกิดภัยพิบัติกับลักษณะภัยพิบัติให้ถูกต้อง

A) เกิดขึ้นจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทร ทำให้แผ่นเปลือกโลกใต้มหาสมุทรเคลื่อนที่ในแนวตั้ง หรืออาจเกิดจากอุกกาบาตตกลงในทะเล หรือภูเขาไฟใต้ทะเลเกิดการระเบิด

B) เกิดขึ้นจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก อุกกาบาตพุ่งชนโลกหรืออาจเกิดจากภูเขาระเบิด

C) มักเกิดเมื่อฝนตกหนัก ทำให้ดินหรือหินตามเชิงเขาไม่สามารถรับน้ำหนักน้ำได้จนเกิดการถล่มของดินและหินลงมาอย่างฉับพลัน ตามแรงดึงดูดของโลก

D) เกิดจากฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง น้ำจึงไหลเข้าท่วมพื้นที่ต่ำ ๆ หรืออาจมีสาเหตุมาจากน้ำบนภูเขาหรือที่ลาดเชิงเขาไหลมารวมกันในบริเวณพื้นที่หนึ่ง ๆ

E) กระแสลมและกระแสน้ำทำให้ดินทราย/ตะกอนเกิดการกร่อนจนแผ่นดินบางส่วนค่อย ๆ หายไป

ภัยธรรมชาติ _____

สาเหตุการเกิดตรงกับอักษร _____

ภัยธรรมชาติ _____

สาเหตุการเกิดตรงกับอักษร _____

ภัยธรรมชาติ _____

สาเหตุการเกิดตรงกับอักษร _____

ภัยธรรมชาติ _____

สาเหตุการเกิดตรงกับอักษร _____

ภัยธรรมชาติ _____

สาเหตุการเกิดตรงกับอักษร _____